

Sygn. akt III CSK 125/15

POSTANOWIENIE

Dnia 4 sierpnia 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Karol Weitz

w sprawie z wniosku J. S.

przy uczestnictwie L. S., R. J., D. J., J. J., W. G., B. P., B. P.1

i M. F.

o zniesienie współwłasności i częściowy podział majątku,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 4 sierpnia 2015 r.

na skutek skargi kasacyjnej L.S. oraz skargi kasacyjnej R. J.

od postanowienia Sądu Okręgowego w Krakowie

z dnia 16 czerwca 2014 r., sygn. akt II Ca 450/14,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej L. S. i skargi kasacyjnej R.J. do rozpoznania oraz stwierdza, że każdy uczestnik postępowania ponosi koszty postępowania kasacyjnego związane ze swoim udziałem w tym postępowaniu.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być wobec tego osiągnięty tylko przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

W niniejszej sprawie nie zachodzą przesłanki przyjęcia do rozpoznania skarg kasacyjnych uczestniczki postępowania L.S. i uczestnika postępowania R. J. od postanowienia Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 16 czerwca 2014 r.

Uczestniczka postępowania L. S. wskazała, że w sprawie ma występować istotne zagadnienie prawne dotyczące tego, kiedy skutecznie zostaje wniesiony wniosek o stwierdzenie zasiedzenia w taki sposób, aby został on rozpoznany w postępowaniu o zniesienie współwłasności, oraz tego, czy wniosek ten może zostać rozpoznany przed sądem drugiej instancji. Powołała się także na potrzebę wykładni przepisów prawnych budzących wątpliwości, tj. art. 618 § 2 k.p.c. w zakresie użytego w nim określenia „sprawy w toku” w aspekcie postępowania nieprocesowego, jakie inicjuje wniosek o stwierdzenie zasiedzenia.

Jak wyjaśniono w orzecznictwie Sądu Najwyższego, wskazanie okoliczności, uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne, polega na sformułowaniu tego zagadnienia i wskazaniu argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Konieczne jest wyjaśnienie, jakie zagadnienie prawne występuje w sprawie i dlaczego jest ono istotne, albo określenie, które przepisy wymagają wykładni Sądu Najwyższego, ze wskazaniem, na czym polegają związane z tym poważne wątpliwości, lub z przedstawieniem rozbieżności występujących w orzecznictwie sądów (por. np.

postanowienia z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11 i z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151). Odwołanie się do przesłanki istnienia potrzeby wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów wymaga zaś wskazania, że określony przepis prawa, mimo że budzi poważne wątpliwości, nie doczekał się wykładni, bądź niejednolita jego wykładnia wywołuje rozbieżności w orzecznictwie sądów, które należy przytoczyć (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 października 2002 r., II CZ 102/02, nie publ.).

Bliższa analiza problemów i wątpliwości przedstawionych przez uczestniczkę postępowania nie pozwala na stwierdzenie, że spełniają one powyższe wymagania. Uczestniczka nie zawarła w swojej skardze kasacyjnej odpowiednio pogłębionego jurydycznie wywodu uzasadniającego podjęcie przez Sąd Najwyższy pytań i wątpliwości, które przedstawiła. Pytania te i wątpliwości zostały przy tym odniesione do konkretnych okoliczności sprawy, co nadało im charakter zbyt kazuistyczny, aby mogły odpowiadać pojęciu istotnego zagadnienia prawnego. Ponadto wskazać należy, że judykatura wyjaśniła, iż zgłoszenie roszczeń, o jakich mowa w art. 618 § 1 k.p.c., a więc także żądania stwierdzenia zasiedzenia, dopuszczalne jest do daty zamknięcia rozprawy przed sądem pierwszej instancji, natomiast ich zgłoszenie przed sądem drugiej instancji jest skuteczne, gdy powstały one albo stały się wymagalne w trakcie postępowania międzyinstancyjnego (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 5 marca 2008 r., V CSK 447/07, nie publ., i z dnia 3 czerwca 2011 r., III CSK 330/10, nie publ.). Sąd Najwyższy wskazał również, jak w wypadku postępowania nieprocesowego należy rozumieć stan sprawy w toku (postanowienie z dnia 26 marca 1992 r., I CRN 19/92, nie publ.).

Uczestnik postępowania R. J. powołał się na to, że jego skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Oczywista zasadność skargi oznacza, że dla przeciętnego prawnika podstawy wskazane w skardze *prima facie* zasługują na uwzględnienie. Sytuacja taka w szczególności istnieje wtedy, gdy bez wątpienia wystąpiły uchybienia, na które powołuje się skarżący, lub gdy jest pewne, że miały one wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia albo podniesione zarzuty oczywiście

uzasadniają wniesiony środek zaskarżenia. Pamiętać przy tym trzeba, że oczywiste jest to, co jest widoczne bez potrzeby głębszej analizy, czy przeprowadzenia dłuższych badań lub dociekań. Skarżący musi zatem wykazać, że wyrok zapadł z oczywistym, rażącym naruszeniem przepisów prawa lub podstawowych zasad obowiązujących w praworządnym państwie, widocznym na pierwszy rzut oka, bez konieczności przeprowadzenia bardziej szczegółowej analizy (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 czerwca 2008 r., III CSK 110/08, nie publ.). Analiza uzasadnienia wniosku uczestnika postępowania o przyjęcie jego skargi kasacyjnej do rozpoznania nie pozwala na stwierdzenie, że jest ona – w powyższym rozumieniu – oczywiście uzasadniona.

Z tych względów należało odmówić przyjęcia do rozpoznania obu złożonych w sprawie skarg kasacyjnych (art. 398⁹ § 2 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.).

O kosztach postępowania Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 520 § 1 i art. 108 § 1 w zw. z art. 391 § 1, art. 398²¹ i art. 13 § 2 k.p.c.